

GORLIWOŚĆ (14) *sb f*

gorliwość (14), [**horliwość**].

Oba o jasne.

sg *N* gorliwość (2). ◇ *G* gorliwości (3). ◇ *A* gorliwość(3). ◇ *I* gorliwością (5). ◇ *L* gorliwości (1).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde XVII i XIX w.

1. *Zagorzałość, zapamiętałość, pasja; ardor mentis a. animi, fervor a. flagrantia mentis Cn (14) : AEmulatio, Nálládowanie/ Gorliwość/ niekiedy z chuci/ niekiedy ze zley woley. Mącz 4b.*

a. *Żarliwość, pobożność; ardens Dei colendi impetus, zelus Cn (10) : W ktorých słowiech nigdy nie wyśłowioną gorliwość [...] káždy bączyc może CzechEp 323; Páweł Apoštoł po wżytek čás żywotá śwego/ wyżáłowác tego nie mogł/ iż nieumiejętną gorliwością vniesiony/ zápalczywie prześládował/ tych ktorých był powinien czćić y miłowác NiemObr 17, 17 [2 r.], 130; [Żydowie] Pogány bálwochwálce podufzczáli/ áby wżędy Chrześcijánom źkodzili: tákim vporem śwym/ y opączną gorliwością Bogá pobudzáiąc/ áby ich narod odrzucił WujNT 517.*

W charakterystycznych połączeniach: gorliwość głupia, nieprzystojna, nieumiejętna, niewysłowiona, opaczna.

Wyrażenie: »zapalczywa gorliwość« [szyk 3 : 1] (4): zápalczywa bowiem gorliwość/ bez vmiejętności/ źkodliwíza niż pożytecznieyśza iest. NiemObr 17, 6, 7, 8 źp.

b. *Zawziętość, zaciekłość, zajadłość (3) : AEmulor, Zaiźrzę/ nienawidzę Gorliwością bywam pobudzony Mącz 4b; Ze się mnie ták/ y z táką krwawą gorliwością/ nie godzi áni przyśtoi/ prawdy zbáwienney bronić CzechEp 7, 324.*

[W przen: Bo ieflibyśmy dobrowolnie grzeźyli powźięciu vznaniá prawdy/ iuści daléi niemaźz offiary za grzechy ale nieiakié śtraźliwe śądu oczekáwanie/ i horliwość ognia ktory pofźrze przeciwniki MurzNT Hebr 10/27.]

Synonimy: 1. gorącość; a. ferwor, gotowość, żarliwość.

ZCh